

Searching the concept of spiritual well-being and the indices of healthy individuals in different religions and creeds

Foroozan Atashzadeh-Shoorideh¹, Marzieh Karamkhani², Masume Shokri Khubestani³, Mahdi Fani⁴, Morteza Abdoljabbari^{*5}

1- Department of Nursing Management, Nursing & Midwifery School, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran. .

2- School of Medical Education Sciences, Center for the Study of Religion and Health, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

3- Center for the Study of Religion and Health, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

4- Department of Islamic Education, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

5- Department of Islamic Education, Center for the Study of Religion and Health, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Abstract

Background and Objectives: In recent years, health is paid attention to base on different aspects of physical, mental, social and spiritual health. To recognize spiritual well-being, it is necessary to identify the indices of a healthy person.

Materials and Methods: The present systematic study is based on searching English and Persian databases, search engines, religious books of Avesta, the Bahagavad Gita, Gata, the Upanishads, the Bible, Torah, Quran and Islamic texts, hadiths, the narratives and texts of the creed of Buddha, Confucianism and Shintoism, using the keywords of health, human, spiritual well-being, spirituality, healthy individual, the characteristics of healthy individual, the traits of healthy individuals, the indices of a healthy person since January 1996 to December 2016.

Results: There are various definitions of spiritual well-being in different religions and creeds. By studying the texts, the primary indices of religions and creeds were derived. Then, they were reviewed over and over and the codes were compacted and 124 final indices were determined. Spiritual well-being is a range in which a man is moving; on the range, the more a person goes to greater indices, the more he will enjoy spiritual well-being and the more he goes to weaker indices, he will enjoy less spiritual well-being.

Conclusion: The indices of spiritual well-being are a set of cognitive behavior or emotions having internal and external aspects and they are related to the aspects of human life. According to the findings of the present study, it can be admitted that the indices of a healthy person in different religions and creeds include common and different aspects.

Keywords: Spiritual well-being, The index of a healthy individual, Religions, Creeds

البحث عن مفهوم الصحة المعنوية و مؤشرات الإنسان السليم في الأديان و النصوص المختلفة

فروزان آتشزاده شوریده^١، مرضیه کرمخانی^٢، معصومه شكري خويستاني^٣، مهدي فاني^٤، مرتضى عبد الجباري^{٥*}

١- قسم مديرية التمريض، كلية التمريض والقبالة، جامعة الشهيد بهشتي للعلوم الطبية، طهران، إيران.

٢- كلية التعليم الطبي، مركز الدراسات للدين والصحة، جامعة الشهيد بهشتي للعلوم الطبية، طهران، إيران.

٣- مركز الدراسات للدين والصحة، جامعة الشهيد بهشتي للعلوم الطبية، طهران، إيران.

٤- قسم المعارف، جامعة الشهيد بهشتي للعلوم الطبية، طهران، إيران.

٥- قسم المعارف، مركز الدراسات للدين والصحة، جامعة الشهيد بهشتي للعلوم الطبية، طهران، إيران.

الملخص

السابقة و الأهداف: في السنوات الأخيرة، وقعت السلامة في معرض التفات بناءً على أبعاد الصحة الجسدية، والنفسية، والاجتماعية والمعنوية، فيجب أن تعرف مؤشرات الإنسان السليم للاطلاع على السلامة المعنوية.

المواد و الأساليب: قد تمت الدراسة المنهجية العابرة الحالية، بناءً على البحث في المواقع البيانية الفارسية والإنكليزية، ومحركات البحث، والكتب الدينية منها الأستا، والبهاغاوا غيتا، والجاتا، والأوبنشادا، والإنجيل، والتوراة، والقرآن والنصوص الإسلامية، والأحاديث، والروايات والنصوص البوذية، والكونفوشيوس والشتو، بالاستفادة من الألفاظ الرئيسية كالصحة، والإنسان، والسلامة المعنوية، والمعنوية، والروحانية، والإنسان السليم، وخصائص الإنسان السليم، وسمات الإنسان السليم ومؤشرات الإنسان السليم، بين يناير ١٩٩٦م. إلى ديسمبر ٢٠١٦م.

المكتشفات: في الأديان والديانات المختلفة، قد وردت تعريف عديدة للصحة المعنوية. مع المطالعة في النصوص، قد استخرجت المؤشرات الأولى في الأديان والديانات، ثم مع المراجعات المتعددة، أصبحت الرموز مضغوطة وعينت ١٢٤ مؤشراً نحائية. والسلامة المعنوية، هي طيف، فيه الإنسان في التنقل؛ في هذا الطيف، كلما يتقدم الإنسان إلى المؤشرات العليا، يتمتع بالصحة المعنوية الكثيرة، وكلما يتقدم إلى المؤشرات السفلى، يتمتع بالصحة المعنوية القليلة.

النتيجة: مؤشرات الصحة المعنوية، هي مجموعة من السلوكيات والأحاسيس النفسية التي لها الجوانب الداخلية والخارجية و هي مرتبطة بأبعاد حياة الإنسان كلها. و وفقاً لمكتشفات البحث الحالي، يمكن الاعتراف على أن مؤشرات الإنسان السليم في الأديان والديانات المختلفة، جوانب مشتركة ومتفاوتة.

الألفاظ الرئيسية: السلامة المعنوية، مؤشرات الإنسان السليم، الأديان، الديانات

جستجوی مفهوم سلامت معنوی و شاخص‌های انسان سالم در ادیان و آیین‌های مختلف

فروزان آتش‌زاده شوریده^۱، مرضیه کرمخانی^۲، معصومه شکری خوبستانی^۳، مهدی فانی^۴، مرتضی عبدالجباری^{۵*}

۱- گروه مدیریت پرستاری، دانشکده‌ی پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.

۲- دانشکده‌ی آموزش پزشکی، مرکز مطالعات دین و سلامت، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.

۳- مرکز مطالعات دین و سلامت، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.

۴- گروه معارف، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.

۵- گروه معارف، مرکز مطالعات دین و سلامت، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.

چکیده

سابقه و اهداف: در سال‌های اخیر سلامتی براساس بُعدهای سلامت جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی مورد توجه قرار گرفته که برای شناخت سلامت معنوی لازم است شاخص‌های انسان سالم شناسایی شود.

مواد و روش‌ها: مطالعه‌ی مروری نظام‌مند حاضر، براساس جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی فارسی و انگلیسی، موتورهای جستجوگر، کتاب‌های دینی اوستا، بهاگواد گیتا، گاتا، اپانیشاده‌ها، انجیل، تورات، قرآن و متون اسلامی، حدیث‌ها، روایت‌ها و متن‌های آیین‌های بودا، کنفوسیوس و آیین شینتو، با استفاده از کلیدواژه‌های سلامت، انسان، سلامت معنوی، معنویت، روحانیت، انسان سالم، ویژگی‌های انسان سالم، صفت‌های انسان سالم و شاخص انسان سالم، در فاصله‌ی زمانی ژانویه‌ی ۱۹۹۶ تا دسامبر ۲۰۱۶ صورت گرفته است.

یافته‌ها: در ادیان و آیین‌های مختلف، از سلامت معنوی تعریف‌های مختلفی شده است. با مطالعه در متون، شاخص‌های اولیه در ادیان و آیین‌ها استخراج شده، سپس با مرور چندین باره، کدها فشرده و ۱۲۴ شاخص نهایی مشخص شد. سلامت معنوی، طیفی است که انسان در آن در حرکت است؛ در این طیف، انسان هر چه به سوی شاخص‌های متعالی‌تر پیش رود، از سلامت معنوی بیش‌تری برخوردار خواهد بود و هر چه به سوی شاخص‌های ضعیف‌تر پیش برود، سلامت معنوی کم‌تری خواهد داشت.

نتیجه‌گیری: شاخص‌های سلامت معنوی، مجموعه‌ی از رفتارها یا احساسات روان‌شناختی است که جنبه‌ی درونی و بیرونی دارد و مربوط به همه‌ی بُعدهای زندگی انسان است. باتوجه به یافته‌های مطالعه‌ی حاضر می‌توان اذعان کرد که شاخص‌های انسان سالم در ادیان و آیین‌های مختلف دارای وجوه مشترک و متفاوتی است.

واژگان کلیدی: سلامت معنوی، شاخص انسان سالم، ادیان، آیین‌ها

مقدمه

است (۲ و ۳). در پی تغییرهای جهان امروز، بُعد معنویت، که یکی از بُعدهای مهم سلامتی است، در تعریف سازمان بهداشت جهانی از سلامت، گنجانده شده و به‌طور گسترده‌ی تأثیر آن بر بُعدهای دیگر بررسی شده است (۴). شاید بتوان اذعان داشت که در این میان، بُعد معنوی از مهم‌ترین بُعدهایی است که زندگی انسان را هدفمند کرده و نقش مهمی در سلامتی

انسان موجودی چند بُعدی و پیچیده است. امروزه برای انسان بُعدهای شناختی، عاطفی و اجتماعی را قائل می‌شوند (۱). در طول زمان از سلامتی انسان و بُعدهای آن تعریف‌های متفاوتی شده و در سال‌های اخیر سلامتی براساس بُعدهای سلامت جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی مورد توجه قرار گرفته